

Samenvatting pedagogisch beleid

Kindbeeld:

We zien een kind als een uniek en competent wezen met zijn eigen talenten, mogelijkheden, “eigenaardigheden” en emoties.

Pedagogische doelstelling:

In een stimulerende omgeving een kind de kans bieden om in zijn eigen tempo met zijn eigen mogelijkheden op te groeien tot een evenwichtig zelfstandig persoon die positief in de maatschappij staat en sociaal vaardig is.

Pedagogische uitgangspunten:

Respect: Respect voor het kind, ouders en collega's.

Ruimte: Het kind ruimte bieden om zich optimaal te ontwikkelen in zijn eigen tempo en zich waarden en normen van zijn omgeving eigen te kunnen maken

Reflectie: Door steeds de dialoog met elkaar aan te gaan, evalueren we steeds elk aspect in het pedagogisch beleid en stellen waar nodig bij.

Rust: Om een zo ideaal mogelijke omgeving te scheppen voor het kind om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen, creëren we een situatie waarin we prikkels naar behoefte kunnen toevoegen of wegnemen.

Pedagogische basisdoelen:

De wet kinderopvang kent de volgende basisdoelen:

Het bieden van emotionele veiligheid.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie.

Gelegenheid bieden van tot het ontwikkelen van de sociale competentie.

Kinderen de kans geven om zich de aangeboden normen en waarden eigen te maken.

Emotionele veiligheid:

We nemen kinderen serieus en staan open voor wat ze aangeven: We beginnen met kijken en luisteren en ze te nemen zoals ze zijn.

We hebben waardering voor het kind en stimuleren het zelfrespect en het zelfvertrouwen.

We leren hen om te gaan met eigen gevoelens en gevoelens van anderen.

Sociale competentie:

Kinderen brengen een dag (deel) door in een groep. In een groep leren kinderen met volwassenen en andere kinderen omgaan, rekening houden met elkaar en elkaar respecteren. Binnen een groep blijft ieder individueel kind uniek en belangrijk, maar het groepsbelang mag ook niet uit het oog verloren worden. Soms botst het groepsbelang met de

behoefte van een individueel kind. Afhankelijk van de situatie zal de pedagogisch medewerker in het ene geval moeten kiezen voor de groep en in het andere geval voor een kind.

Wat betekent dit voor de praktijk:

- De pedagogisch medewerker heeft oog voor de behoefte van het kind.
- Kinderen worden begeleid in de omgang met andere kinderen, pedagogisch medewerkers en volwassenen.
- Het is belangrijk dat een kind zijn eigen emoties en die van de ander leert herkennen. Het kind leert dat er emoties mogen zijn (lachen, huilen, boos zijn etc.) Om deze gevoelens te kunnen hanteren moet een kind zijn gevoelens eerst ervaren en verwerken.
- Kinderen krijgen de mogelijkheid om te ervaren wat de gevolgen zijn van hun gedrag. Daarom wordt er ruimte gecreëerd om deze ervaringen op te doen in het spel. Op speelse wijze leren ze sociale vaardigheden.
- De ontwikkeling van identiteit, het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid krijgt veel aandacht.
 - Door een kind bij zijn eigen naam te noemen, leert een kind wie hij is.
 - Door positief gedrag te benadrukken, een aai over zijn bol en het gebruik van ik-boodschappen, krijgt het kind meer zelfvertrouwen.
 - Door het kind te stimuleren zichzelf aan te kleden, jas op te hangen, op te ruimen en zelf conflicten op te lossen, wordt de zelfredzaamheid bevorderd.

Persoonlijke competentie:

De ontwikkeling van het denken (cognitieve ontwikkeling) speelt een belangrijke rol bij het structureren en begrijpen van de wereld. Wij zorgen ervoor dat kinderen kennis nemen van de wereld om hen heen.

Wat betekent dat voor de praktijk:

- Aandacht voor taal.
 - Er wordt zoveel mogelijk gereageerd op taaluitingen van kinderen.
 - De taalontwikkeling wordt gestimuleerd door te vertellen wat we doen, voorwerpen en gebeurtenissen te benoemen.
 - In de groep wordt altijd Nederlands gesproken met de kinderen, dialect kan gesproken worden bij individuele verzorgingsmomenten mits dit de thuistaal is van het kind en de pedagogisch medewerker dialect spreekt.
- Denken / begrijpen:
 - Educatieve materialen zoals begrippenpuzzels, spelletjes en werken met thema's.

- Creatieve ontwikkeling, fantasie en probleemoplossende vaardigheden hangen nauw samen met elkaar:
 - Kinderen worden gestimuleerd zelf oplossingen te zoeken voor allerlei vragen.
 - Spelen met klei, water en zand.
 - Kinderen tekenen zoveel mogelijk zelf. Kleurplaten worden alleen aangeboden als het past in een thema.
 - Kinderen krijgen de ruimte om rollenspellen te spelen, muziek te maken en te dansen.
- Opdrachtjes geven:

De pedagogisch medewerker biedt de kinderen opdrachtjes aan, waarbij rekening wordt gehouden hoeveel opdrachtjes een kind aan kan en welke opdrachten een kind begrijpt.
- Als het verantwoord is worden kleine uitstapjes gemaakt zoals naar de dierenweide in de buurt, bakker etc.
- De lichamelijke ontwikkeling:
 - De grote motoriek en de kleine motoriek.
 - Lichaamsbesef: De intellectuele kennis van het lichaam (weten dat je armen, benen, ogen, neus etc. hebt en het ervaren van het eigen lichaam (Tijdens bewegingen en spelactiviteiten ervaren wat je er mee kunt doen, wat moet je bijvoorbeeld doen om fiets vooruit te krijgen).

Om kinderen bewust te maken van hun eigen lichaam, worden liedjes en versjes aangeboden waarin delen van het lichaam benoemd en aangewezen worden.

Waarden en normen:

Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn cultuur en tijdgebonden; ze veranderen in de loop der tijd en variëren van samenleving tot samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe mensen zich gedragen. Zowel in de opvoeding als binnen Menswel worden kinderen geconfronteerd met deze waarden en normen.

Wat betekent dit voor de praktijk:

Het overbrengen van waarden en normen is een belangrijk aspect in de opvoeding. Daarbij is een goed contact met ouders belangrijk. Er zal afstemming moeten plaatsvinden tussen de opvoeding thuis en opvoeding in het kindercentrum. Deze kan nooit precies hetzelfde zijn, want binnen Menswel wordt groepsgericht gewerkt.

Een belangrijke voorwaarde bij het overbrengen van waarden en normen is dat het kind fouten mag maken. Een kind leert niet gewetensvol handelen als het zich strikt aan de regels

houdt. Alleen een kind dat echt eigen keuzes kan maken kan komen tot een eigen moreel oordeel.

- Regels en richtlijnen:
 - Er zijn huisregels, leefregels en ongesproken regels. Kinderen worden gestimuleerd zich aan de regels te houden.
 - Uitzonderingen op regels: Normen kunnen variëren waardoor ook sommige regels kunnen variëren. Maar alleen als het uit te leggen is aan een kind.
 - Regels die dienen om een gedragsverandering te weeg te brengen kunnen niet variëren.
- Intermenselijke relaties:
 - Kinderen leren op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Ze leren bijvoorbeeld op elkaar te wachten.
 - Kinderen worden gestimuleerd om zelf onderling hun conflicten op te lossen.
 - Een kind moet zelf keuzes leren maken, maar tevens grenzen leren kennen. Naast de grenzen die een volwassene aangeeft, moet een kind de ruimte krijgen om zijn eigen beslissingen te kunnen nemen en zijn eigen grenzen te kunnen aangeven.
 - Door samen te spelen in een groep kunnen vriendschappen ontstaan tussen kinderen.
 - Het verschil tussen positief gedrag en negatief gedrag wordt gaande weg geleerd. Bij Menswel wordt de nadruk gelegd op positief gedrag. In een situatie waarin een kind negatief gedrag vertoont, veroordeelt de pedagogisch medewerker het negatieve gedrag en nooit het kind zelf. De pedagogisch medewerker legt uit aan het kind waar de grenzen liggen en als de situatie erom vraagt wordt het kind apart genomen.
- Afscheid nemen: Het is belangrijk dat kinderen duidelijk afscheid nemen van hun ouders en dat de emoties van de kinderen hierin worden gerespecteerd. Kinderen mogen zien dat hun ouders weggaan en mogen daar ook verdrietig om zijn.
- Feest vieren: In het kindercentrum wordt aandacht besteed aan feesten die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen.
- Seksuele vorming:
 - Baby's leren door voelen, betasten en geknuffeld worden. Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat baby's voldoende aandacht krijgen en opgepakt worden. Ze leggen hiermee de basis voor een positieve zelfwaardering van het kind en dit is een belangrijke voorwaarde tot het aangaan van relatie als hij ouder is.
 - Kinderen van 2-4 jaar ervaren zichzelf als wezen. Ze worden zich bewust van zichzelf en hun lichaam. De sekse-identiteit, het besef een jongen of een meisje te zijn, vindt op deze leeftijd plaats. In eerste instantie worden haarlengte en kledingstukken als kernmerk genoemd. De basisbehoefte aan

lichamelijk contact is bij troost en tederheid groot. Het kind toont ook initiatief tot lichamelijk contact.

Het is belangrijk dat de grenzen van de kinderen gerespecteerd worden.

Kinderen geven signalen waarmee ze aangeven wat ze wel en niet willen.

Sommigen houden er niet van om aangeraakt te worden. Door kinderen nee te leren zeggen bij ongewenste aanrakingen, maak je kinderen ook weerbaarder tegen misbruik.

Volgen / rapporteren / observeren / signaleren:

De pedagogisch medewerkers volgen de kinderen bij elke activiteit. Bijzonderheden worden genoteerd.

Het logboek dient als overdrachtinstrument naar collega's toe.

De overdrachtsschriftjes dienen als overdrachtinstrument naar de ouders toe. Maar ook ouders schrijven relevante informatie voor de pedagogische medewerker in dit schrift. Het overdrachtsschrift is vooral bedoeld voor de jongere kinderen (0-ongeveer 1jaar). Zo gauw het niet meer nodig is om relevante informatie op te schrijven, vindt de overdracht mondeling plaats.

De peuterestafette is een observatielijst en een overdrachtinstrument naar de basisschool. De pedagogisch medewerker vult drie keer in 2 jaar het observatieformulier in. Ook voor de baby's is een aangepast observatieformulier om de ontwikkeling van het kind vast te leggen.

Samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg:

Als er tijdens de periode dat een kind het kindercentrum bezoekt, zorgen zijn over de ontwikkeling en/of het gedrag van een kind zullen de pedagogische medewerkers dit altijd met de ouders bespreken.

In een aantal situaties, bijvoorbeeld als de zorgen langer voortbestaan dan gewenst, kan het een meerwaarde hebben om deze zorgen te bespreken met andere professionals die betrokken zijn bij het betreffende kind.

Er zijn hierover afspraken gemaakt met de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar.

Nadat dit met de ouders is besproken, kunnen de betrokken instanties zorgvuldig kijken naar de aanpak die het beste bij het kind past. De ouders worden hiervan op de hoogte gehouden.

Visie op ouders:

Omdat de ouders en Menswel partners in de opvoeding zijn, gaan pedagogisch medewerkers op basis van gelijkwaardigheid om met ouders / verzorgers en zorgen voor een goede open informatieoverdracht. Hierbij is het belangrijk dat ouders serieus genomen worden in hun

wensen, meningen en zienswijzen met betrekking tot de opvang van het kind. We vinden het belangrijk dat ouders hun kind met een gerust hart kunnen achterlaten bij een van de locaties van Menswel.

Overdracht van informatie:

De contacten van ouders met pedagogisch medewerkers kunnen zowel schriftelijk als mondeling plaatsvinden.

Brengen en halen: Tijdens deze breng- en haalcontacten kunnen ouders en pedagogisch medewerkers elkaar op de hoogte houden als er iets bijzonders aan de hand is met het kind. Er wordt opengestaan voor allerlei zaken die ouders belangrijk vinden, zolang het past binnen het beleid en de mogelijkheden van Menswel.

Na de eerste zes weken dat een kind een locatie bezoekt, spreekt de pedagogisch medewerker met de ouders informeel over de tevredenheid van de ouders en eventuele bijzonderheden.

In alle gesprekken is openheid belangrijk. Ouders worden gestimuleerd om alles meteen bij de desbetreffende persoon bespreekbaar te maken.

Dit geldt ook voor de pedagogisch medewerker als dit in het belang van het kind is.

Ouderavonden

Een keer per jaar wordt door Menswel een ouderavond georganiseerd. Elke locatie nodigt de ouders uit op hun eigen locatie maar behandelen hetzelfde thema. Het onderwerp komt uit het pedagogisch beleid. Op deze manier trachten we het pedagogisch beleid systematisch onder de aandacht van de ouders te brengen en peilen we tevens de mening van de ouders over pedagogische zaken.

1 of 2 keer per jaar organiseren de locaties ook informele bijeenkomsten met ouders. Dit kan in de vorm zijn van een familiefest, kerstborrel etc.

Oudercommissie:

Naar aanleiding van onze visie op ouders en de voorschriften van de wet kinderopvang heeft Menswel op elke locatie die onder de wet Kinderopvang valt een oudercommissie in het leven geroepen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de ouders die zitting hebben in de oudercommissie.

Kwaliteitsbeleid:

Om de kwaliteit binnen Menswel te waarborgen werken wij met een kwaliteitshandboek. Het kwaliteitshandboek bevat richtlijnen die tot stand zijn gekomen door gezamenlijk te communiceren. Dit heeft geleid tot richtlijnen waar alle medewerkers achter kunnen en moeten staan.

Omdat de maatschappij aan verandering onderhevig is, is ons kwaliteitsbeleid een open beleid. Dit houdt in dat elk protocol en ook het pedagogisch beleid regelmatig ter discussie komt te staan, zodat het beleid bijgesteld kan worden.

Om kwalitatief goede kinderopvang en peuterspeelzaalwerk te bieden en behouden vinden er meerdere kwaliteitsmetingen plaats. Aan de hand van de volgende metingen en andere activiteiten streven we ernaar om onze kwaliteit te bewaken, te verbeteren en in te springen op veranderende behoeften van ouders, pedagogisch medewerkers, gemeenten en overheid.

- Klanttevredenheidsmeting
- Medewerkerstevredenheidsmeting
- Exitformulieren voor klanten, medewerkers en stagiaires.
- Inhoudelijke teamvergaderingen (waarin o.a. De basisdoelen en andere pedagogische onderwerpen aan bod komen)
- Risico inventarisatie & evaluatie (ARBO)
- Risico inventarisatie gezondheid en veiligheid (GGD)

Visie op groepen en groepsruimten:

Menswel kiest ervoor om locatie met horizontale groepen (leeftijdgericht) en locaties met verticale groepen (0-4 jaar) aan te bieden. Omdat wij naar gelijkwaardigheid met ouders streven, vinden wij het belangrijk dat ouders een keuze hebben welke vorm zij voor hun kind het geschiktst vinden. Wij denken dat we de pedagogische doelen kunnen bereiken ongeacht de groepsvorm, mits de pedagogische uitgangspunten en onze kernwaarden niet uit het oog verloren worden. Wij doen daarbij een beroep op de professionaliteit van de pedagogische medewerkers.

Doordat kinderen een stamgroep hebben met vaste pedagogische medewerkers, leren kinderen hun pedagogisch medewerkers kennen en andersom. Het is vooral de aandacht die de pedagogisch medewerker heeft voor een kind wat belangrijk is voor een kind om zich veilig te voelen.

Opendeurenbeleid:

In de kindercentra, BSO 's en peuterspeelzalen waar meer dan 1 groep in dezelfde locatie aanwezig is, is het mogelijk dat de verschillende groepen samen werken.

De pedagogische doelen zijn:

1. Het vergroten van het spelaanbod, speelruimte en leefwereld van het kind. Kinderen kunnen meer en uiteenlopende ervaringen opdoen.
2. Uitbreiding van de onderlinge contacten tussen kinderen.
3. Vertrouwdheid met de hele locatie. Kinderen leren andere ruimten en pedagogische medewerkers kennen.
4. Kinderen profiteren van de talenten van alle pedagogische medewerkers.

Dit wordt op initiatief van de pedagogische medewerker gedaan, maar kinderen kunnen ook zelf aangeven naar een andere ruimte te willen.

Men kan gebruik maken van elkaars ruimte:

1. Er worden groepsoverstijgende activiteiten georganiseerd voor een bepaalde leeftijd zodat je specifiek kunt inspelen op het niveau van die kinderen.
2. Een kind dat een dagdeel geen leeftijdsgenootjes in de groep heeft, kan er voor kiezen om in een andere groep te gaan spelen waar wel leeftijdsgenootjes zijn.
3. Kinderen kunnen op bezoek gaan bij de andere groep als men de deur open laat.
4. Als een ruimte vrij is doordat bijvoorbeeld peuterspeelzaalkinderen niet aanwezig zijn, kan de BSO of een kinderdagverblijf groep gebruik maken van deze ruimte.

Een vertrouwde omgeving:

Veiligheid en vertrouwdheid vormen de basis voor een goede ontwikkeling. Die veiligheid hangt voor wat de ruimte betreft ook samen met duidelijkheid. Een ruimte die op een duidelijke, min of meer voorspelbare wijze is ingericht en ingedeeld biedt die veiligheid. Een ruimte die voor een volwassene in een keer te overzien is, kan voor een klein kind een doolhof zijn.

Competentie heeft veel te maken met het begrip zelfstandigheid. Op heel veel onderdelen kan de omgeving helpen kinderen competent, zelfstandiger te maken.

Alles op kindhoogte geeft een kind de mogelijkheid in een aantal persoonlijke behoeften te voorzien zonder hulp.

Een sociale omgeving:

Een kind ontwikkelt zich in relatie tot andere mensen: in eerste instantie meestal zijn ouders, daarnaast spelen anderen een rol. Elk mens heeft behoefte aan sociaal contact. In de kinderopvang is met name de rol die andere kinderen en de pedagogisch medewerkers belangrijk. De ruimtelijke omgeving kan ontmoetingen met anderen positief of negatief beïnvloeden. De grootte van een ruimte kan invloed hebben op sociaal gedrag: wanneer veel kinderen samen zijn in een kleine ruimte waar ze elkaar letterlijk en figuurlijk steeds tegenkomen, kan dat tot ongewenst gedrag leiden. Dit hangt echter ook nauw samen met de wijze waarop ruimten zijn ingedeeld en ingericht. Wanneer er in een gebouw duidelijk gedefinieerde speelplekken zijn (afgeschermd plekken buiten de looproute die duidelijk bestemd zijn voor bepaalde activiteiten) wordt de mate van betrokkenheid positief beïnvloed. Kinderen zijn langer met een bepaalde activiteit, en met elkaar, bezig en vertonen meer exploratie gedrag.

Belangrijk is ook dat de omgeving ruimte biedt voor het beperken van sociaal contact. Met andere woorden: een omgeving dient de mogelijkheid te bieden je desgewenst terug te trekken. Samen spelen leer je ook doordat je de mogelijkheid geboden wordt om soms alleen te spelen, of omdat je de gelegenheid krijgt om te kiezen met wie je wilt spelen. De ruimte speelt daarbij een belangrijke rol. Het is dan vooral belangrijk dat ruimten zodanig zijn ingedeeld en ingericht dat er verschillende speelplekken zijn. Zeker naarmate de kinderen groter worden, groeit deze behoefte. De ordening van speelplekken in een gebouw kan ook bijdragen aan sociale interactie. Als er veel lawaai en drukte is, leidt dit de aandacht af en kan ook de sociale aandacht verminderen. Uiteraard hebben kinderen de behoefte aan beweging en activiteiten die lawaai met zich meebrengen (rondrennen, timmeren). Door die activiteiten een eigen plek te geven, en te scheiden van “rustige”activiteiten storen kinderen elkaar minder, hetgeen een positieve sociale interactie bevordert.

Werken met hoeken

We zijn het erover eens dat het werken in hoeken de meeste mogelijkheden biedt om respect, rust en ruimte te kunnen bieden aan het kind. Door de hoekjes steeds te evalueren (reflectie) wordt er voor gezorgd dat de hoeken zo optimaal mogelijk gebruikt worden.

De aankleding in de ruimten van de locaties van Menswel is rustig. Er hangen weinig muurschilderingen. Wat voor de kinderen aan de muur hangt, hangt laag. De kleuren in de ruimten zijn licht en effen of er wordt ervoor gezorgd dat er geen grote overgangen zijn in kleur.

Er worden hoeken gecreëerd die een functie hebben. Dit is bijvoorbeeld de bouwhoek of het leesgedeelte. Er wordt gestreefd naar genoeg afwisseling tussen rustige hoeken en drukke hoeken.

Het kind moet zelf de mogelijkheid hebben om prikkels op te zoeken of te vermijden.

Opruimen:

Voordat de kinderen ander speelgoed uit de kast halen, moeten de kinderen eerst opruimen waar ze mee aan het spelen waren. De kinderen leren hierdoor de waarde van het materiaal kennen. De kinderen worden gestimuleerd om zelf op te ruimen.